

**M I L J Ö REDOVISNING Detaljplan för del av
fastigheten Bo 1:608 m fl, verksamhetsområde
Prästkragens väg, Boo/Lännersta, Nacka kommun**

Upprättad på planenheten i augusti 2013, justerad i november 2013

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING

BAKGRUND

KONSEKVENSER PÅ MILJÖN OCH FÖRSLAG TILL EVENTUELLA
ÅTGÄRDER

Landskapsbild och kulturmiljö

Natur

Dagvatten

KONSEKVENSER PÅ HÄLSAN OCH FÖRSLAG TILL EVENTUELLA
ÅTGÄRDER

Buller

Luft

Rekreation

Trygg och säker

Lokalklimat

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

SAMMANFATTNING

Miljöredovisningen syftar till att beskriva effekterna för miljö-, hälso- och naturresursfrågorna av ett **utbyggnadsförslag**.

Detaljplanen möjliggör bebyggelse av kontor, handel och småindustri. Bebyggelsen ska utformas så att denna skapar ett skydd mot vägbuller från Värmdöleden för bostadsbebyggelsebelägen söder om planområdet. En vändplan anordnas vid slutet av Prästkragens väg. Gång- och cykelvägen ges en ny sträckning som ansluter till befintlig bro över Värmdöleden. En gångväg skall ordnas som ansluter till befintlig gångväg från Rävgrystigen.

Gångvägen får försämrade tillgänglighet och minskade rekreativa värden när den leds om. Gång- och cykelvägens nya sträckning innebär en risk för försämrade förhållanden gällande kurvföring och lutning.

Trafiksituationen i och i anslutning till planområdet är komplicerad och ställer av trygghetsskäl höga krav på utformning såsom belysning och höjdsättning.

I området bedöms att miljö kvalitetsnormerna för luft och riktvärden för buller kommer att klaras.

Kommunen bedömer att detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan.

BAKGRUND

Enligt plan- och bygglagen och miljöbalken ska varje detaljplan miljöbedömas¹. Om en detaljplan antas medföra betydande miljöpåverkan² ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

En behovsbedömning av detaljplanen har utförts för att avgöra om genomförandet av planen kan anses utgöra en betydande miljöpåverkan. Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan.

Kommunfullmäktige i Nacka har beslutat att en MKB ska tas fram för samtliga detaljplaner och den ska belysa planens konsekvenser för miljön. En MKB som tas fram för detaljplaner som inte bedömts innebära betydande miljöpåverkan benämns ”miljöredovisning”, för att inte förväxla det med en MKB enligt PBL och MB.

I miljöredovisningen lyfts endast de konsekvenser fram som är relevanta i detta fall. Arbetet med miljöredovisningen har pågått parallellt med framtagandet av detaljplanen.

Miljöredovisningen syftar till att beskriva effekterna för miljö, hälsa och naturresurser till följd av ett utbyggnadsförslag. Miljöredovisningen syftar även till att åstadkomma ett bättre beslutsunderlag.

Planering och byggande i Sverige skall ske utifrån ett hållbart perspektiv och detaljplaner ska prövas mot uppställda miljömål, miljö kvalitetsnormer och riktvärden; kommunala, regionala och nationella. De kommunala underlagen utgörs av Översiktsplanen från 2012 och kommunens övergripande mål.

Miljöredovisningen har tagits fram av Magnus Rothman - Miljöenheten, Alexander Erixson - Planenheten och Ann-Sofie Jalvén - Park och Natur.

---

¹ med anledning av EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG)

² EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG) bilaga II samt i PBL 5 kap.18 §.

KONSEKVENSER PÅ MILJÖ OCH FÖRSLAG TILL EVENTUELLA ÅTGÄRDER

LANDSKAPSBILD OCH KULTURMILJÖ

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- Förändringar i den bebyggda miljön bör innebära förbättringar estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.
- En attraktiv och hållbar byggd miljö.

Utbyggnadsförslaget

Den föreslagna bebyggelsen placeras i ett uppvuxet skogsområde i en norrsluttning som idag upplevs som orörd natur. Den nya bebyggelsen bildar en förlängning av befintligt handelsområde med byggnader som ”Skutan” och den planerade ”Pråmen”.

För den som färdas på Värmdöleden kommer upplevelsen av landskapet att påtagligt förändras då naturmak ersätts av bebyggelse och den nya sträckningen av gång- och cykelvägen resulterar i en brant slänt ner mot motorvägen.

Gång- och cykelvägsbron knyter samman bostadsområdena norr och söder om Värmdöleden. För den som färdas längs GC-vägen upplevs planområdet idag som ett välkommet avbrott mellan storskaliga landskapselement som industribyggnader och flerfilig motorväg. Naturen och träden gör att området idag får en mänsklig skala. Konsekvensen av planen blir att gång- och cykelvägen kommer att gå genom ett industriområde längs i stort sett hela sträckan.

För boende på Rävgrystegen kommer trädriddan mellan tomterna och Värmdöleden att minska i omfattning och till stor del ersättas av en ansenlig byggnadsvolym. Eftersom blandskogen är relativt tät kommer dock upplevelsen av natur finnas kvar och skymma den tillkommande byggnaden.

Inom planområdet finns ingen utpekad kulturmiljö och inga kända fornlämningar.

Slutsats: Landskapsbilden kommer att ändras påtagligt sett från norr och upplevelsen av gammal skog ändras till ianspråktagen mark med storskalig byggnadsvolym. Inom planområdet finns ingen utpekad kulturmiljö och inga kända fornlämningar.

NATUR OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Riksintresse kust och skärgård

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- Värna natur och vatten för rekreation och biologisk mångfald.
- Naturligt förekommande växt- och djurarter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd.
- Ökad medvetenhet om naturmiljöers biologiska, sociala, kulturella, hälsofrämjande och estetiska värden.

Utbyggnadsförslaget

I naturmarken mellan Värmdöleden och gång- och cykelvägen växer två ekar med höga naturvärden. Dessa bevaras som allmän plats – natur. De utfyllnader som krävs för utbyggnaden av GC-vägen kan påverka ekarnas livsbetingelser på sikt.

Den uppvuxna granskogen med inslag av ädellöv kommer till största del att ersättas med en byggnad. Det innebär att ett redan smalt grönstråk minskas ytterligare och att förutsättningarna för ett rikt biologiskt liv försämras. Inom området finns inga kända sällsynta växt- och djurarter.

Slutsats: Utformningen av gång- och cykelvägen kan påverka två värdefulla ekar. Exploateringen innebär att ett redan smalt naturmarksområde minskas ytterligare.

DAGVATTEN

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012.

- God ekologisk och kemisk status på alla vatten till 2021, vilket innebär
- Dagvattnet ska vara en positiv resurs i stadsbyggandet.
- Vid bedömning av hur planer, tillstånd och yttranden påverkar naturmiljön ska bedömningen ske utifrån ett helhetsperspektiv (landskapsekologiskt perspektiv). Man ska ta hänsyn till hur vattenkvaliteten påverkas och vilket avrinningsområde som berörs.
- Kommunens dagvattenpolicy och anvisningar för dagvattenhantering ska följas.

Miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten

Baggensfjärden tillhör ett av de vattenområden i kommunen som vattenmyndigheten prioriterat, en så kallad vattenförekomst. För vattenförekomsterna har klassning skett av områdets nuvarande status. Vattenmyndigheten har även beslutat om vilken miljökvalitet, så kallad miljökvalitetsnormer (MKN) som området ska klara. Baggensfjärden har idag en måttlig ekologisk status och uppnår inte en god kemisk status. Miljökvalitetsnormen för Baggensfjärden är bestämd som god ekologisk status till 2021 och god kemisk status förutom tributyltennföreningar till 2015.

Utbyggnadsförslaget

Kommunalt vatten och spillvatten finns framdragna i Prästkragens väg/Semestervägen ca 70 m från planområdets västra gräns. Befintliga vatten- och spillvattenledningar förlängs till västra kvartersgränsen.

Planförslaget medför att dagvattenavrinningen från området ökar i och med att arealen hårdgjorda ytor ökar (ex. antalet tak, infarter). Detta ger en snabbare avrinning från området och ökade tillfälliga flöden i diken och ledningar. Enligt dagvattenutredning gjord av WSP ökar dagvattenflödet från området med ca 750 % utan åtgärder. Om en klimatfaktor på 1,2 räknas in i det dimensionerande flödet blir ökningen nästan 900 % från dagens förhållanden.

Utredningen visar också att föroreningshalterna i dagvattnet endast kommer att öka något. Mest ökar zink, krom och kvicksilver vilka är kopplade till biltrafik. Masstransporten per år däremot ökar kraftigt vilket alltså till största delen beror på ökade vattenflöden och inte på ökade föroreningshalter. Masstransporten av

näringsämnen och föroreningar från detaljplaneområdet utgör dock en mycket liten del av den totala transporten till recipienten. Utspädningsfaktorn blir därmed så stor att utsläppen från området inte kommer att påverka föroreningshalter i recipienten i någon betydande grad. Miljökvalitetsnormerna uppfylls därmed.

Alla små utsläpp bidrar dock till helheten och ambitionen bör vara att efter exploateringen inte tillföra mer föroreningar än idag. Med en systemlösning där dagvattnet ges möjlighet att infiltrera, avdunsta och tas upp av växtligheten kommer avrinningen från området vid normala regn bli mycket liten. För att minska föroreningshalten i dagvatten som rinner ut i sjöar och kustvattenställs krav att dagvattnet ska passera oljeavskiljare i detaljplan för industri-/verksamhetsområde.

LOD (Lokalt Omhändertagande av Dagvatten) bör i möjligaste mån användas. Metoden går ut på att ta hand om dagvatten där det faller, så att man ger regn- och smältvatten ökade möjligheter att infiltrera, avdunsta och renas lokalt, direkt i det område det faller. Öppna, ytliga system eftersträvas i stället för slutna ledningar. Lämpligen bör genomsläppliga ytmaterial som t ex naturmark, grus, armerat gräs och plattor med öppna fogar användas för att LOD ska fungera väl.

Större delen av planområdet avrinner mot Bagarsjön, övrig del mot Baggensfjärden.

I planen föreslås en planbestämmelse om att dagvattnet så långt som möjligt ska infiltreras på enskild tomtmark. För att kunna infiltrera allt dagvatten från takytor m.m. kan fördröjnings/infiltrationsmagasin krävas. Jordarna består till större delen av morän. Moränerna är tjälfarliga och erosionskänsliga vid vattenöverskott, vilket ytterligare understryker vikten av att hantera ökade dagvattenmängder.

Slutsatser: Enligt dagvattenutredningens beräkningar klaras miljökvalitetsnormerna för dagvatten. Kvartersmark ska planeras så att dagvatten inte avleds till Värmdöleden, gång- och cykelväg samt vändplanen på Prästkragens väg. Eventuellt krävs pumpning av spillvatten inom kvartersmark.

KONSEKVENSER PÅ HÄLSAN OCH FÖRSLAG TILL EVENTUELLA ÅTGÄRDER

BULLER

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

En så bra ljudnivå som möjligt ska alltid eftersträvas. Vid nyexploatering och förtätning tillämpas de riktvärden för buller från trafik som riksdagen beslutat. Området är klassat som arbetsplatsområde i översiktsplanen.

Riktvärden för trafikbuller som normalt inte bör överskridas vid nybyggnad av arbetslokaler:

Områdestyp	Ekvivalent ljudnivå i dBA	
	Utomhus	Inomhus
Arbetslokaler för tyst verksamhet		40 ¹⁾
Parker och andra rekreationsytor i tätorter	45 – 50 ²⁾ eller 20 dBA under nivån för omgivande gator vilketdera som ger den högsta nivån	-
Friluftsområden	40 ²⁾	-

1) Avser dagtid kl. 06-18.

2) Avser dag- och kvällstid kl. 06.00 - 22.00

Källa: Riktvärden för trafikbuller i andra miljöer än för boende, vård och undervisning (Naturvårdsverket 2003)

Fakta buller

Buller är det ljud som uppfattas som störande. Vad som uppfattas som buller varierar från person till person.

Buller kan orsaka bland annat stressreaktioner, trötthet, irritation, blodtrycksförändringar, sömnstörningar och hörselskador. Särskilt störande är sådant ljud som man inte kan påverka, t ex trafik.

Utbyggnadsförslaget

Den bullervall som var tänkt att byggas på del av det aktuella området skulle ha en betydligt lägre höjd än nu föreslagna byggnader. Detta ger en bättre bullerdämpande effekt för bakomliggande bebyggelse.

Slutsatser: Bebyggelsen räknas ge en bullerdämpande effekt för bakomliggande fastigheter och ska även uppfylla riktvärdena för arbetslokaler.

LUFT

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Kollektivtrafiken ska vara dimensionerad och utformad så att dess andel av resorna avsevärt ökar till 2030.
- Kollektivtrafik till sjöss ska särskilt utvecklas, kopplas till landburen kollektivtrafik och samordnas regionalt.
- Trafiksystemet ska vara utformat så att andelen resor till fots eller med cykel ökar.

Miljökvalitetsnormer (MKN) för luft

Miljökvalitetsnormerna (MKN) är bindande nationella föreskrifter. De är till för att skydda hälsan och miljön. MKN anger de föroreningsnivåer som människor och miljö kan belastas med utan olägenheter av betydelse. Vid planering och planläggning ska hänsyn tas till dessa. En plan får inte medverka till att MKN överskrids

Fakta luft

Halten av luftföroreningar i utomhusluften beror huvudsakligen på:

- förbränningsrelaterade föroreningar,
- slitage från vägbana och bromsar,
- utsläppens omfattning i tid och rum,
- utspädningsförhållanden.
- områdets topografi.

Utbyggnadsförslaget

Enligt Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbunds beräkningar för Nacka kommun kommer gällande miljökvalitetsnormer för luft att klaras inom området.

Dock ligger planområdet nära gränsen för vad som är tillåtet enligt miljökvalitetsnormerna, med halter om ca 25-35 $\mu\text{g PM}_{10}/\text{m}^3$ per dygn samt ca 24-30 $\mu\text{g NO}_2/\text{m}^3$ per dygn.

Slutsats: Enligt luftvårdsförbundets beräkningar klaras miljökvalitetsnormerna för luft i området.

REKREATION OCH LEK

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Rika möjligheter till friluftsliv som tar hänsyn till naturens förutsättningar.
- Tillgång och tillgänglighet till parker och bostadsnära natur ska vara god i alla kommundelar.
- Öka tillgängligheten till grönområden.
- Utvecklingen i samhället ska främja en god folkhälsa.

Utbyggnadsförslaget

Trots att området idag är bullerstört av Värmdöleden används det frekvent som rekreativ område. Gångvägen som förbinder gång- och cykelvägen med Rävgrystegen används flitigt både till rekreation och som en förbindelse mellan olika målpunkter. Den uppvuxna granskogen dämpar trafikbuller och bildar en plats för rekreation och naturupplevelse. Idag följer gångvägen den naturliga topografin. Med den planerade exploateringen måste sträckning ändras vilket innebär en försämrad tillgänglighet, gångvägen blir brantare. Rekreativa värden försvinner då gångvägen leds mellan stora byggnader och skog byts mot industri och trafikmiljö.

Gång- och cykelvägens nya sträckning innebär en risk för försämrade förhållanden gällande kurvföring och lutning.

Slutsats: Gångvägen får försämrad tillgänglighet och minskade rekreativa värden när den leds om. Gång- och cykelvägens nya sträckning innebär en risk för försämrade förhållanden gällande kurvföring och lutning.

TRYGG OCH SÄKER*Kommunala mål - Översiktsplanen 2012*

- Alla ska vara trygga och säkra i Nacka.

Utbyggnadsförslaget

De verksamheter som planeras inom planområdet genererar mycket trafik, både tunga transporter och persontrafik. Dessa fordonsslag ska samsas med oskyddade trafikanter som måste korsa körytorna. Detta utgör en risk för oskyddade trafikanter och ställer höga krav på trafikmiljöns utformning såsom t.ex. belysning och höjdsättning.

Schaktning och sprängning inom fastigheten kan skapa höga nivåskillnader i gränsen mot naturmark och därmed utgöra en risk för allmänheten. Höga nivåskillnader måste säkras med fallskyddsstängsel.

Slutsats: Trafiksituationen i och i anslutning till planområdet är komplicerad och ställer av trygghetsskäl höga krav på utformning såsom belysning och höjdsättning. Höga nivåskillnader måste säkras med fallskyddsstängsel.

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

Översiktsplanen 2012

- Energianvändningen och utsläppen av växthusgaser i bebyggelsesektorn ska minskas i enlighet med målen i den regionala utvecklingsplanen (RUFS).

Fakta - hushållning med naturresurser

Enligt miljöbalkens hushållningsprincip skall alla som driver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. I första hand ska förnyelsebara energikällor användas.

Utbyggnadsförslaget

En möjlighet är att installera ett värmepumpsystem för området i form av bergvärme, frånluftsvärmepump etc.

Det är önskvärt att främja fastighetsnära insamling av avfall, så att de vanligast förekommande sopfraktionerna kan återvinnas – exempelvis genom källsorteringsutrymmen i varje större byggnad.

Slutsats: Värmepumpsystem bör installeras. Fastighetsnära källsortering av avfall bör i möjligaste mån anläggas. Avfallshanteringen ska lösas på fastighetsmark.

NACKA KOMMUN

Planenheten

Andreas Totschnig
Planchef

Alexander Erixson
Planarkitekt